

МГ

МАТЕМАТИЧКА
ГИМНАЗИЈА
БЕОГРАД



МГ ЧАСОПИС

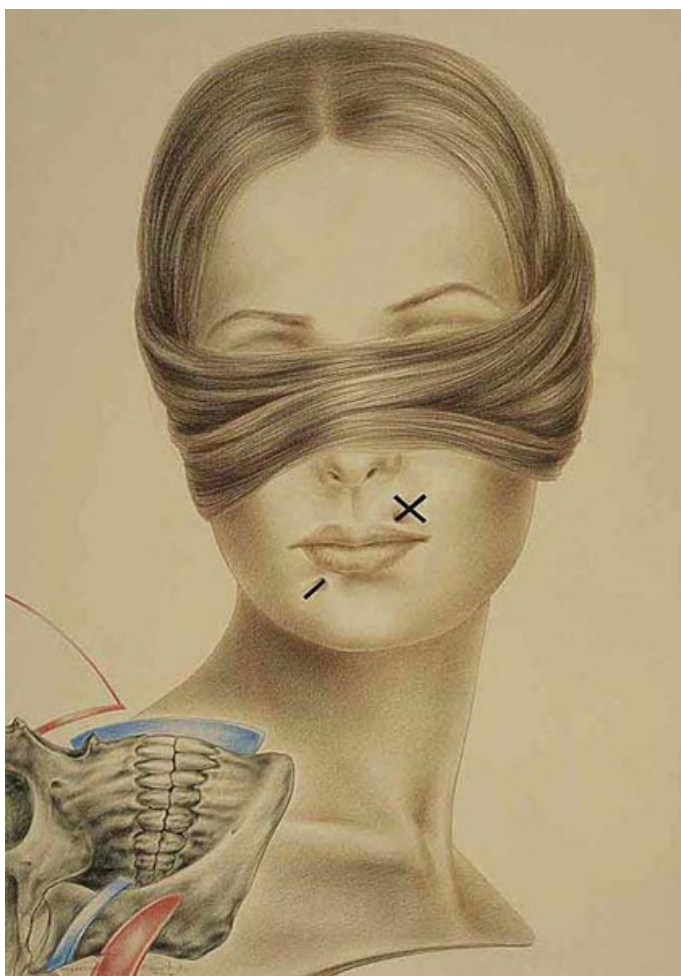
МГ

**ЧАСОПИС ЗА ПОЛИТИЧКУ КУЛТУРУ
И КУЛТУРНУ ПОЛИТИКУ**



Албрехт Дирер: Аутопортрет

**КАКО ЗАБОСТИ
ЛЕПУ РЕЧ
У ДЕБЕЛО УВО**





ГОВОР ТЕЛА И ИЗРАЗ ЛИЦА

Иако је вербална комуникација главни облик споразумевања људи и једна од главних карактеристика људи као самосвесних бића, ми смо све више и више одвојени, изоловани, сами. Ретко кад нас наша околина чује, схвата, види,

Људи се од памтивека труде да усаврше начине комуникације; труде се да се комуникационо приближе једни другима, да постану савеснији, образованији, блискији. Иако смо као врста почели невербалном комуникацијом и радили на томе да се од тог примитивног, основног дела наше свести што више одаљимо, она је још увек широко заступљена; зато, ако се вербална и невербална комуникација разликују, ако им порука није иста, често поруку невербалне комуникације узимамо за ону праву и више јој верујемо. То је нешто што већина тумачи несвесно; говор тела, погледи, изрази лица, све то је срж невербалне комуникације и јасан показатељ праве намере иза наших речи.

Говор сада, иако разноврснији него његови корени, често не преноси довољно детаљну поруку. Живог контакта је све мање и мање и ми смо све ограђенији од других. Тако нестаје невербална комуникација као и способност да се она тумачи, а самим тим и неке подсвесне, невербалне поруке које шаљемо не могу да се пренесу.

Не можете рећи: „Волим те.“; „Тужан сам.“; „Патим.“; „Срећан сам.“... ако то експлицитно кажемо. Говор, или чешће, писана реч, главни је и често једини начин комуникације. Ређе се преносе осећања и мисли. Комуникација постаје тривијална и престаје да служи сврси.

Пошто нисмо више блиски једни другима, неке једноставне ствари изговарамо много теже. Невербална комуникација је готово нестала и то често значи да не знамо кад нас неко воли, жели, када ужива у нашем друштву, кад смо му потребни...

То је један од разлога зашто стопа самоубистава расте из године у годину. Људи се осећају одсечени, не мисле да примају довољно љубави, да је некога брига за њих. Новорођене бебе могу да умру ако их неко довољно не дотиче, не грли, не држи у рукама; зашто би онда већа деца или пак, одрасли били способни

да преживе без физичког контакта, једног од виталних делова невербалне комуникације.

Толико је много деце која су депресивна, имају поремећај пажње, озбиљне менталне проблеме које не умеју вербално да искажу, а њихови родитељи одбијају да виде. Велики број младих је као нем . Кад те нико не слуша, да ли онда говориш.

И стопа развода је све већа, делом и због тога што брак ретко опстаје кад се изгуби дете. А тек кад се оно убије... Родитељи после губитка детета не чују ни једно друго, не виде потребе свог партнера за блискошћу и неком већом утехом; не схватају колико би блиска комуникација са неким ко пролази кроз исто то могла да их излечи, да их употпуни, да залечи вечну празнину насталу губитком детета. Често криве једно друго или, пак, сами себе и та кривица, као и чињеница да она не посустаје, најчешће ствара још већи јаз између партнера.

Вербална комуникација постаје све сиромашнија, речи и изрази се губе, језици нестају и индивидуална разноврсност сваког човека понаособ постаје све мања и мања; људи постају изоловани у својој сличности што смањује жељу за вербалном и невербалном комуникацијом, за живим контактом.

Невербална комуникација нестаје јер постаје комуникација деце, ментално или физички хендикепираних; људи који се користе Брајевом азбуком, Морзевом азбуком и другим алтернативном средствима комуникације. Деца у својој разноврсности су једина која одржавају активну комуникацију, а и она постају све више и више онеспособљена за здраву и активну комуникацију лицем у лице због повећане приступачности интернета и технологије све млађим генерацијама.

Ипак, морамо признати да су могућности вербалне комуникације унапредовале, разноврснији језици су нам доступнији захваљујући свеопштој глобализацији и жеља да се то поједностави, да се уведе један, универзални, језик уништава ту разноврсност. Једино се можемо надати да ће то помоћи да се људи поново зближе.

На крају крајева, срећа и пут ка срећи су крајњи смисао нашег живота, зар не?

Блискост, која сада нестаје нам је још више измакла појавом друштвених мрежа на интернету нам је можда, коначно, на дохват руке. Потребна је само жеља, воља, и можда мало среће,

МГ ЧАСОПИС

нека божанска интервенција да нас спасе.

Ако нам неко приђе, ако пожели да пренесе поруку, морамо урадити све што је у нашој моћи да их чујемо. Помоћ другима је помоћ и нама самима. Морамо повратити ту давну блискост.

Једини начин да опстанемо је да слушамо, чујемо и да и нас чују.

**Наташа Гојковић,
Марко Младеновић,
Ђорђе Јовановић,
Сара Гојков
Зц**

КАТАЛОГ ЉУДСКИХ КАРАКТЕРА

Народна изрека каже: “Лепа реч и гвоздена врата отвара“. Нажалост, та изрека је стара и зато није прикладна нашем времену. Она једноставно више није тачна. Менталитет људи који су створили ову изреку није ни налик менталитету данашњих људи. Данас овај свет покреће похлепа и себичност. Разумевања нема пуно. Дебело ухо данас је симбол егоцентричности. Гвоздена врата су представљала упорност, али су и симбол части и поштења. Ове две пословице веома слично звуче, али им се значења драстично разликују. Ако се удубимо у значење реченице: “Како забости лепу реч у дебело ухо“, можемо приметити да се реч забости посебно истиче. Кључна је у контексту ове реченице. Она представља насилан начин да се допре до данашњег “дебелог уха“, једини ефикасан начин. Насупрот речи забости, реч отвара у реченици: “Лепа реч и гвоздена врата отвара“, представља племенит начин да се неке нешто објасни или саопшти. У данашњем свету лепу реч мораш забости у дебело ухо да би је то ухо уважило. Иако је данас то једини начин, у време писања пословице: “Лепа реч гвоздена врата отвара“, то је био неприхватљив начин. Част је тада била важна. Људи су у ово време материјалисти, до части им није пуно стало, јер тренутно остварити велико материјално богатство је скоро немогуће на частан начин.

Постоји много различитих карактера људи. Због тога до подвести тих људи можемо доспети на различите начине. Задатак особе која жели да пренесе неку лепу реч или информацију је да пронађе начин како да та реч најефикасније допре до жељеног циља. Разговори и комуникација међу људима одувек су били основ добрих међуљудских односа. Зато, да бисмо неког убедили да треба да саслуша ту лепу реч и да је евентуално примени у некој животној ситуацији, према њему, треба да будемо љубазни. Наравно то је само један од начина за приступ људима „незгодног карактера“. Њима се не можемо директно обратити и и изрећи им своју намеру да желимо да им пренесемо неку лепу реч, већ их околним путем морамо припремити да би им касније саопштили то. Према таквим људима морамо бити љубазни, ако нам је довољно стало до тога да их убедимо у тачност те лепе речи. Такође, морамо водити рачуна да особи, коју убеђујемо, наш говор не делује превише нападно, а да са друге стране зву-

чи довољно убедљиво. Потребно је да наведемо довољно добрих чињеница, зашто је то тако, како јесте. Уз то, пожељно је да кажемо какве би користи, особа која би примила само један од начина за приступ људима „незгодног карактера“. Њима се не можемо директно обратити и и изрећи им своју намеру да желимо да им пренесемо неку лепу реч, већ их околним путем морамо припремити да би им касније саопштили то. Према таквим људима морамо бити љубазни ако нам је довољно стало до тога да их убедимо у тачност те лепе речи. Такође, морамо водити рачуна да особи, коју убеђујемо, наш говор не делује нападно, а да са друге стране звучи довољно убедљиво. Потребно је да наведемо довољно добрих чињеница, зашто је то тако, како јесте. Уз то, пожељно је да кажемо какве би користи, особа која би примила ту лепу реч имала од ње, јер у данашње време, корист било које врсте може бити довољна мотивација и подстицај да човек уради било шта, па између осталог и да прими ту лепу реч.

За своје речи могу рећи да су играчке. Цакле ми у глави и лако навиру када су потребне. Али многи људи не разумеју. Њима су речи само начин формалног споразумевања. Слушају само да би противречили, „примили здраво за готово“ Не желе да мере или расуђују. Живот је уметност да се у свему нађе лепота и радост, а то се може изразити само речима. Проблем је што данас ретко који човек има лепоту изражавања. Образовање постаје безвредно, ако не поседујемо моћ речи. Богатство је у ствари само количина љубави према животу, и њу казујемо кроз речи. Ко не воли живот и људе, цаба му новац.

Колико је само забавно то поигравање са речима. Као да сам њихов господар и творац. Правим их како желим. Створени су од безброј делића среће, слова, а заједно стварају један предиван мозаик, реченицу. Ја сматрам да имам моћ речи, јер их тако сам пишем, без имало муке. Просто уживам у томе, и надам се да ћу их још дуго писати са жељом и осмехом на лицу.

Покушавајте и ви открити моћ речи. Она лежи у свакоме од нас, само што је неко пронађе и користи, а другима је вешто скривена. Покушајте је пронаћи, и уживаћете у томе.

**Александар Кириџић,
Зорица Матић,
Марко Млинар,
Никола Јован Реџић**
3е

ЦИВИЛИЗАЦИЈСКИ КРУГОВИ И НОВЕ ЗАБЛУДЕ

Врло често у животу се срећемо са људима који су задрти и немају разумевања за туђе идеје и мишљења. Чак немају разумевање да ми уопште имамо право на сопствено схватање.

Наравно, потпуно је разумљиво да свако своје мишљење вреднује много више него туђе, чак, и у случају да увиђа исправност приказане му идеје. Неприхватање туђих концепата може да се јави као последица присутног пркоса и тврдоглавости код човека. Ове особине, уствари приказује недостатак еманципација особе, тачније неослобођеност од предрасуда. Подразумева се да сваки човек има предрасуде и да је најосновнија од њих ослањање првенствено на себе и своје ставове. Међутим, то не мора неопходно да значи да сте увек у праву и да се нешто добро може изродити из ваше тврдоглавости. Увек треба саслушати мишљење вашег саговорника. Много пута људи нападају у “замку” коју им поставља њихова занесеност и увереност у исправност својих идеја. Па тако, у том заносу, једноставно и не желе да саслушају свог саговорника. Ако га саслушају, не залазе много у суштину и исправност његовог става, макар и не увиђали у њему неке њима нелогичне ствари. Једноставно, њихова увереност у сопствене ставове им “не дозвољава” да објективно приђу проблему и можда чак промене мишљење.

Људи, углавном само и слушају своје истомишљенике, а неистомишљенике само ако су принуђени на то. Чест пример из живота је да људи када гледају телевизију углавном желе да слушају говор само оних политичара за које и гласају тј. они не желе да слушају своје неистомишљенике сматрајући унапред већ да су они неистомишљеници у заблуди. Дакле, непоседовање вештине слушања других људи доводи до грешака које се можда не би појавиле да је човек био отворен и приступачан.

Дебело уво је карактеристика примитивних људи чија свест о неким колективним вредностима крајње упрошћена или банализована. На такве појединце може се утицати само ако немају мишљење, а можда ни тада, или једноставно снагом личности и приказивању силе. С друге стране, у цивилизованим круговима, ставови имају своју вредност која се мери поткрепљеношћу одговарајућим аргументима. Ерго, свака

идеја вреди чисто онолико колико вреди чиста логика иза ње. Наиме свако образложење делује поприлично огуљено, иако се не може проверити на адекватном примеру оно је у суштини тачно. Провера је немогућа због тога што сам процес стварања идеје улагањем у себе и свог времена, реагује неком сентименталном повезаношћу са својом креацијом. Мислим да је оно заправо главна кочница за остваривање узајамног разумевања и симбиотске размене идеја. Људски род се и овде посматра као једини вредносни параметар. Што га је више уложено, то ће се већа вредност у емотивном смислу постићи, и човек ће се више држати своје идеје без обзира на то са колико јаким аргументима је суочен. Борба против овога је јако тешка, практично беспредметна јер изискује огроман напор и велику посвећеност која не продукује сразмеран исход.

Ипак, могућности и нада постоје, јер да човек није био способан да превазиђе понос, не би напредовао кроз историју, као што је до сад.

**Јована Мићић,
Ђорђе Лазовић,
Младен Ракочевић,
Лука Јовановић
3е**

СВЕ ПРИЧЕ СЛУЖЕ ПРИКРИВАЊУ ПРОСЕЧНОСТИ ЖИВОТА

Сазнање не мора бити изазвано одмах након буђења које ће променити живот или на сахрани кућног љубимца у запуштеном дворишту. Ако поседујеш мало већу количину мождане масе од неопходне, оно ће те задесити у најапсурднијем тренутку. Јер тад твој ум није на испаши међу обронцима Алпа, већ слободан лута ходником украшеним милионима врата који не смеју бити отворена. Или није препоручено да буду. Направио си први корак преко прага и у том тренутку осећаш необјашњиво узбуђење и радозналост. Убрзо схваташ да је неко намерно одврнуо сијалицу и дозволио мраку да обгрли сваки кутак собе, како би се окренуо и затворио врата иза себе, не осврћући се. Али одлучно настављаш, грабиш у апсолутној тами сваки наредни корак и пропадаш кроз испуцале даске у амбис. И ту се твој пут завршава, уколико не посудејеш истинску, али и идиотску, жељу за повратком. Док лебдиш у ваздуху, кроз закржљали мозак ти пролазе бројна питања чији одговори остају заувек дубоко затрпани у фиокама твог ума. Али неспособност решавања загонетки које се само таложи, ствара пут ка неким сасвим другим решењима. Продиреш у саму срж постојања и спазиш себе како млатараш рукама кроз празан простор, безнадежно тражећи чврстину и константност око себе. Убрзо се незаинтересованост враћа на своје пређашње место и поново се налазиш у ходнику. Затворена врата наспрам твог потиљка изазивају чудновату мешавину олакшања и нагона који те невидљивим нитима вуку ка њима. Али одлучно напушташ загушљиви простор и сусрећеш погледе помало забринутих познаника око себе.

С намером да се одвојиш од масе која бауља површином обраслом травом и асфалтом, читаш књиге, буљиш у филмско платно, слушаеш приче. Уздижеш се. Али си још увек у кревету. Сунце још увек сија. Судови још увек треба да се оперу. Али то је небитно, уздигнут си. Размишљаш о прошлости, хаљини у којој Ана несвесно тражи погледе мушкараца, количини зла и нехуманости коју су људи пре твог постојања поседовали. По неки их поседују и сад, само не могу да дођу до изражаја поред свих вести о највећим лоповима државе. И да се вратимо и твој уздицању-пролећеш кроз слојеве атмосфере, вакуум,

етар, чистилиште, рај, пакао (?) и коначно где си стигао. Где? Па у свој кревет, наравно. Али са много више упутстава како да прођеш кроз живот са што мање бола. Осећаш се сигурно у њиховом загрљају, поседујеш инструкције, грешке туђинца чије речи читаш у топлини свог дома, међу таласима постељине. Проживео си ратове, поплаве, љубавне јади у удобности фотеле. Али тренутак када ћеш заправо морати да подигнеш своје тело и упутиш се према установи званој радно место, неизбежан је и само што није стигао. Задовољно спушташ књигу, слушалицу, даљински управљач или екран лаптопа, сматрајући да си на интелектуални начин открио зарђалу машинерију свог живота. Проналазиш ликове са светлећег екрана међу људима у околини и питаш се да ли се свесно прилагођавају понашању имагинарних персоне, или неко параноично крије каталог свих људских карактера међу својим књигама и ужива у социјалном и психолошком свезнању, претапајући га у сценарио или списе који ће се убрзо наћи на полицама оближње књижаре. Одговор, и многи други, остаје препуштен твојој машти. Улазиш у превоз, касниш и чујеш прасак, врисак и затим мук. Умови око тебе мисле индетично као и ти-имаћу феноменалну причу данас на послу. Тражиш заборављене реакције по свим деловима емоционалног спектра и налазиш страх, запрепашћење и усхићење, које је заправо наметнуто физиолошком реакцијом испуштања абнормалне количине адреналина у крвоток. И остали су већ спремни, тако да се сви заједно можете упустити међу оквире трагичне приче у којој се нашли. Чујеш, у првом реду људи, речи, али их једва разазнасте. Скитница, мртав, тротоар. Замор бива убрзо замењен разочарењем, људи се враћају својим пословима пре посла, и схватају да ће од овог догађаја имати само опомену шефа због кашњења.

А ми смо опет на почетку. Све се завршава почетком, јер се ништа није ни променило. Док мислиш како је твоје изборано лице симбол искуства и пролазности, још увек се налазиш у утроби своје мајке. Универзуму није битно у ком је облику материја, већ само да је сва на броју. Али људски его и жеља самоодржањем те спутавају у допирању до тог сазнања. Оно ти ионако неће ни на који начин допринети, па једино што ти преостаје јесте да се препустиш причама. Или да их сам ствараш. Створити вео, непробојну свеобухватну истину, није нимало лак посао, али је један од најхуманијих. Укротити људски ум, оружје које се низом случајности и генетичким променама убличило у нашим рукама, циљ је који су многи пре тебе безуспешно покушали да достигну. Творци смо свега што нас окружује, прожима-морала, љубави, неправде. Створили смо

нешто непостојеће, како бисмо се одржали у животу што дуже. Задовољивши фундаменталне потребе, успели смо се на следећи ниво пирамиде задовољства. Доказали смо непостојање граница ума, и свакако да нам је следећи циљ да их створимо, јер било који безгранични појам увек тежи хаосу. Страх од неурођености, неправилности, заменили смо чињеницом да они не проузрокују никакво добро,никаву корист. Страх смо заменили избором.

Сва бића су подједнако важна или неважна. Један поглед на ужарено тело, које је случајно произвело живот на стени званој Земља и уочићеш размере своје минијатурности и практично невидљивости. Приче те држе чврсто оковима за тло. Да не би побегао, умислио си да можеш нешто да учиниш. Делање за друге. Иако поступаш сасвим супротно том уверењу, знаш колико ти не приличи да се нађеш у једној нашој причи. Настављаш да живиш, ствараш приче и уживаш слушајући друге, теби несвојствене.

И сазнање да практично не постојиш, да можеш у најбољем случају имати утицај на милијарде људи, и да све што си икада учинио може нестати у секунди и претворити се у смешу гасова и прашине, уколико је твоја прича имало занимљива.

**Владислав Ковачевић,
Нина Дијан,
Соња Огар,
Емилија Симић
4/8**

Шеста београдска гимназија

ВАПАЈ ОБИЧНОГ ЧОВЕКА

У данашње време, иако је Мајаковски ову реченицу изговорио пре једног века, потпуно ова мисао описује стање у друштву. Сви су пуни разумевања и топлине, али само за себе, а ако треба некога саслушати, то је најтежа ствар коју неко може да уради.

Сада ако имате проблем, боље је отићи код психијатра, саслушаће вас јер ћете му платити. Ако одете код пријатеља, он ће вас чути на једно уво, а онда остати закупуљен својим проблемима.

Када уђете на час код неког небитног професора, биће огромна галама, нико неће слушати шта он прича. Чак и када каже нешто паметно, нико неће обратити пажњу, зато што мисле да је то досадно и неважно за њихов живот пун проблема.

Када се деси нешто лоше некој особи из друштва, сви имају речи утехе, да кажу како је све у реду и да ће бити боље, али да стварно помисле да помогну и разумеју ту особу неће им пасти на памет.

Тек оног тренутка када то неслушање људи око нас има неке последице које лоше утичу на нас, тек тада ћемо саслушати неког.

Дакле, ако желимо да нас неко саслуша прво му изнесимо зашто то што ћемо рећи може имати утицаја по њих, тек онда ће нас саслушати и покушати да нас схвате и да нам припомогну.

Дебело уво је нешто што одликује, у доброј већини, људе на високом положају, глуви су за вапај обичног човека. Начини да се то заобиђе су разни и једно од њих смо и споменули, али различити људи захтевају различит приступ, па тако малочас дискутована метода је ефективна за једну гарнитуру људи. Метода уцене је ипак нешто чему се ређе прибегава и то нарочито у „подземном“ свету, али је, нажалост, то једини начин да се допре до нечије свести, односно да их натерамо да слушају. На различите начине људи приступају овој методи, али сви се базирају на екстраковању информација на начин који би многи проценили као неморалан, нечестан. Уцена подразумева искориштавање нечијих слабих тачака, специфичних за ту особу. То би значило да рецимо зајам новца особи којој је потребно, условимо неком великом каматом, или неким другим специфичним начином у који нећемо улазити јер није битан за

тему о којој говоримо. Непопуларнији вид уцене је пак, нешто чему се ређе прибегава, тј. искоришћавање универзалних слабих тачака. То би представљало угрожавање живота људи од којих очекујемо да нас саслушају, али и њихових вољених, као и материјалне својине итд.

Какве везе уцена има са темом?

Па, са једне стране и нема, али размисли мало, како је мало-пре речено, људи те слушају тек када чују најгоре што им се може десити, част искреним пријатељима!

Па нису сви људи такви?

Заправо, већина и јесте, сви гледају само своје интересе. Људи ће мислити да су други људи „стока“, само ако им не помогну.

Али сети се људи, нпр. у аутобусу који устају старијима или повређенима.

Па, први пут и јеси у праву, али зар није поента овог дијалога у томе зашто се о уцени може причати овде. Да ли сам у праву? Да. И даље ниси одговорио зашто се прича о уцени, пошто се у уцени не помињу баш лепе речи, а сва врата се отварају претњама и насиљем!

Опет ме не слушаш: Људи слушају само када чују говор мржње. Ретко када слушају после „лепих речи“, а уцена је један од говора мржње.

Мислим да си ипак у праву.

Видите, људи ипак имају различите погледе на свет, дијалог са мојим драгим колегом Александром је чист доказ за то. Није на нама да судимо људима. Можда те људе о којима причамо нешто навело на то. Можда им је неко учинио нешто нажао, нешто веома покварено. Можда им је неко исто то учинио, па су и они изгубили веру у људе, те почели да се понашају исто како су се понашали њихови „непријатељи“. Али ипак, не, не би требало да се понашају тако. Тако шаљу лошу слику свету, својој деци, својим ближњима. Они стварају свет у коме нико не би живео.

**Александар Љубичић,
Иван Јордановић,
Јована Ђорђић,
Урош Зечевић
Зц**

ПРОСВЕТНИ
ПРЕГЛЕД

галерија
 КУЛОАР
математичка гимназија београд